

KURJER ZACHODNI

Cena egz. 10 gr

»ISKRA«

ROK XXVII

Sroda 17 czerwca 1936 r.

Nr. 164

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Oplata poczt. niszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową

2.50

W dniu 16 czerwca 1936 r. zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach

ś. † p.

Dr. JÓZEF JAKATZ

długoletni urzędnik wyższy Polskiej Konwencji Koksowej

W Zmarłym tracimy bardzo cenionego współpracownika i zacnego człowieka.

Cześć Jego pamięci!

3644

POLSKA KONWENCJA KOKSOWA

W dniu 16 czerwca 1936 r. zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach

ś. † p.

Dr. JÓZEF JAKATZ

długoletni urzędnik wyższy Polskiej Konwencji Węglowej

W Zmarłym tracimy bardzo cenionego współpracownika i zacnego człowieka.

Cześć Jego pamięci!

3643

POLSKA KONWENCJA WĘGLOWA

WRZENIE W EUROPIE GROŹBA GENERALNEGO STRAJKU W BELGII

BRUKSELA. 16.6. Trwający od kilku dni strajk robotników w Belgii rozszerza się coraz więcej, i obejmuje kolejno wszystkie zakłady użyteczności publicznej.

W Leodjum dziś stanęły tramwaje i autobusy miejskie.

Na znak solidarności ze strajkującymi zostały zamknięte na przedmieściach kawiarnie i sklepy.

Wielkie magazyny czynne były pod ochroną policji.

W godzinach południowych strajkujący uformowali pochód, który wśród okrzyków ruszył pod Ministerstwo poczty i telegrafów, wzywając urzędników do przerwania pracy.

Pochód został rozproszony przez konną żandarmerję wojskową.

Wieczorem doszło w Leodjum do poważnych zaburzeń. Tłum strajkujących, w których przeważały kobiety, wpadł do magazynów, domagając się, aby personel przyłączył się do strajku.

Dopiero po kilku godzinach życie miasta powróciło do normalnego stanu. Po ulicach miasta krążyły silne posterunki policyjne.

Władze przedsięwzięły środki ostrożności, celem niedopuszczenia do nowych zaburzeń.

W Liege skoncentrowano silny oddział żandarmerji.

W pobliżu Leodjum strajkujący poturbowali pewnego urzędnika policji, który nie chciał dopuścić do zdemolowania wagonu tramwajowego. Urzędnik został uwolniony z rąk tłumu dopiero po nadejściu posiłków policyjnych. W czasie starć dwóch policjantów odniosło ciężkie obrażenia.

W Zagłębiu naftowym wybuchł generalny strajk górników. Strajk, jak wiadomo obejmuje również całe Zagłębie węglowe.

Również w przemyśle metalurgicznym zastrajkowały wszystkie robotnicy. Dziś w godzinach popołudniowych odbyło się w Brukseli nadzwyczajne

posiedzenie Rady Ministrów, na którym zastanawiano się nad sytuacją strajkową.

SESJA SEJMOWA rozpocznie się dziś ciekawie

WARSZAWA, 16.6. (tel. wł.) Dziś odbędzie się drugie plenarne posiedzenie Sejmu. Nie będzie ono nieme, jak pierwsze, a raczej można przypuszczać że będzie dość głośnie. Widocznie liczył się z tą możliwością p. marszałek Car skoro naznaczył początek posiedzenia na 10 rano.

Porządek dzienny obejmuje 12 punktów, czyli wszystko, co Sejm ma załatwić podczas obecnej sesji. Na przedostatnim miejscu znajduje się sprawa pełnomocnictw.

Pełnomocnictw będą oczywiście uchwalone, może nawet jednogłośnie (w komisji tylko jeden gen. Żeligowski wstrzymał się od głosowania). Ale dyskusja będzie prawdopodobnie dość szeroka.

Staną do niej przedewszystkiem „działacze społeczni, którzy we środę na komisji zachowywali się bardzo powściągliwie, a w niedzielę urządzili wielki zjazd, na którym uchwalili bardzo radykalny program społeczno-gospodarczy.

Z zainteresowaniem oczekują wszyscy wystąpienia posła „Północnej War-

P. premier Składkowski na inspekcji

WARSZAWA, 16.6. (tel. wł.) — W dniu dzisiejszym p. premier Składkowski wyjechał do Węgrowca w województwie Lubelskim, gdzie dokonał inspekcji w miejscowym starostwie.

Z Węgrowca p. premier udał się do

W całej Belgii panuje niesłychane podniecenie i zarządzane jest pogotowie policyjne.

szawy, dr. Gotlieba, który w niedzielę wygłosił programowy referat na zjeździe t. zw. „Ogólnych Sjonistów“.

Najważniejszy ustęp tego referatu według relacji „Naszego Przeglądu“ brzmiał:

„Drugim z rzędu zadaniem jest obrona przeciwko walce ekonomicznej, godzącej w ludność żydowską. Walka ta nie jest prowadzona ani od wczoraj, ani od dziś. Już od wielu lat robi się wszystko, co możliwe, aby wtłoczyć nas w ciasny kąt życia ekonomicznego. Ostatnio jednak walka została wyraźnie wypowiedziana i usankcjonowana, tak, jakby była częścią składową życia państwowego. Tu przebrała się miara“.

Może dr. Gotlieb wyjaśni jutro, co rozumie przez „usankcjonowanie“ walki ekonomicznej? Byłoby to ciekawe.

Nie mniej ciekawa jest kwetsja, jakie stanowisko wobec programu p. wice ministra Kwiatkowskiego zajmą antagoniści z poprzedniej sesji, z zarazem senjorem obecnego Sejmu, posłowie: gen. Żeligowski i Andrzej Wierzbicki.

Może dr. Gotlieb wyjaśni jutro, co rozumie przez „usankcjonowanie“ walki ekonomicznej? Byłoby to ciekawe.

Nie mniej ciekawa jest kwetsja, jakie stanowisko wobec programu p. wice ministra Kwiatkowskiego zajmą antagoniści z poprzedniej sesji, z zarazem senjorem obecnego Sejmu, posłowie: gen. Żeligowski i Andrzej Wierzbicki.

Stamtąd p. premier pojechał do Mińska Mazowieckiego, gdzie odbył konferencję ze starostą.

W HISZPANII

Dziennik prawniczy „Informaciones“ oblicza liczbę strajkujących robotników w Madrycie na 120 tysięcy.

Liczba ta obejmuje 75 tys. robotników przemysłu budowlanego i pokrewnych, którzy strajkują już od 15 dni. Reszta przypada na robotników i urzędników przemysłu konfekcyjnego, przemysłu drzewnego, oraz robotników zajętych przy obsłudze wind i centralnego ogrzewania. Właściciele niektórych domów pomimo wysokich grzyw, nakładanych przez ministerstwo spraw wewn., odmawiają dopuszczenia robotników do pracy.

WE FRANCJI

PARYŻ. 16.6. Ogólna liczba strajkujących wynosi obecnie w Paryżu i okręgu paryskim 76.000, w tem 32.000 zatrudnionych w wielkich magazynach. W dniu dzisiejszym w Paryżu i okręgu powróciło do pracy 202.000 pracowników.

Pracownicy państwowi NA FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ

WARSZAWA, 16.6. (tel. wł.) Związek Pracowników Państwowych pomimo trudnych warunków materialnych postanowił się opodatkować na Fundusz Obrony Narodowej, a dochód z tego przekazać na ręce gen. inspektora sił zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego. Postanowiono ufundować dar dla wojska w naturze sumą miliona złotych.

Jan Wiktor — laureatem M. KRAKOWA

Znakomity pisarz Jan Wiktor, autor „Burka“, „Tęczy nad sercem“, „Wierzyby nad Sekwaną“ otrzymał w dniu wczorajszym nagrodę literacką miasta Krakowa za ostatnią świetną powieść pt. „Orka na ugorze“. Nagroda wynosi 2 tys. zł.

NASZ KONKURS!!!

Prosimy zwrócić uwagę na ostatnią stronę „K. Z.“
(DROBNE OGŁOSZENIA)

Sąd oddalił wnioski o dokonanie wizji lokalnej w Przytyku

RADOM, 16.6. Wczoraj w dwunastym dniu procesu rozprawa rozpoczęła się od postawienia przez obronę do mniemanego mordercy Wieśniaka, żyda Leski, wniosku o wizję lokalną. Motywując ten swój wniosek obrona zaznacza, iż załączone do sprawy dokumenty i protokoły nie odtwarzają należytego stanu rzeczy, mogącego wyjaśnić strzały z domu Leski. Tylko na zasadzie oględzin zewnętrznych można dojść do przekonania, że strzał technicznie był niemożliwy, z okna Leski. Wieśniak nie padł od jego strzału. Technicznie wizja wyglądałaby w ten sposób, że powinien być na niej oskarżony Leska, dwaj posterunkowi, którzy głównie obciążyli go swymi zeznaniami, oraz trzech współoskarżonych Łolaków.

GŁOS OBRONCÓW POLSKICH

Adw. Gajewicz — W imieniu obrońców polskich mogę oświadczyć, że sprawa wizji lokalnej pozostawimy do uznania sądu, sądźmy jednak, że nie wy pada dawać szczególnych przywilejów Lesce. Jeśli już wizja lokalna w Przytyku będzie postanowiona, wierzymy, iż sąd uwzględni napewno i inne okoliczności, a więc podda oględzinom mieszkankę Minkowskich, które w zeznaniach nastęrczało mnóstwo sprzeczności. Są też inne wątpliwości, które należałoby tutaj wyjaśnić, a więc te otwory w strychach i dachach i okna, przez które rzekomo świadkowie mogli widzieć przebieg zajść. Względami na wygodę Leski kierować się nie możemy. Wyjaśnienia muszą być wszechstronne.

OPINIA POWODA CYWILNEGO

Adw. Kwiatkowski — I ja, jako powód cywilny, pozostawiam sprawę wizji lokalnej do uznania sądu, gdyby jednak ta wizja została postanowiona zgłoszę wniosek zbadania szeregu świadków, którzy ustalili fakt napadania żydów na moich klientów. Jest to rzeczą konieczną, gdy sąd wogóle się będzie trudził. Supremacja żydów w Przytyku jest tak znaczna, całe ulice są w ich rękach, więc badanie tych okoliczności uważam za najistotniejsze dla sprawy.

PROKURATOR OPONUJE

Prokurator — Oponuję przeciwko wizji lokalnej ze względów merytorycznych.

Drugi „milioner” POWIETRZNY

WARSAWA, 16.6. (tel. wł.) Kilka tygodni temu pierwszym milionerem lotniczym został p. Kazimierz Burzyński.

Obecnie drugim „milionerem” został p. Klemens Długoszewski, ułot Polskich Linij Komunikacyjnych „Lot”, który 3 dniu dzisiejszym ukończył ostatnią setkę kilometrów, dzielącą go od miliona.

40 osób zginęło

WSKUTEK PRZECIĄŻENIA PROMU BUDAPEST, 16.6. W poniedziałek koło północy zatonał w pobliżu Ujpest, niedaleko Budapesztu, prom, którym około 60 pracowników tramwajowych wracało z bankietu na wyspie dunajskiej.

Do godz. pierwszej w nocy wydobyto zwłoki 6 ludzi, podczas gdy 20 pasażerów zdołano uratować.

Należy liczyć się z tem, że w katastrofie straciło życie około 40 osób. Przyczyną katastrofy było przeciążenie promu.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 359.65; Berlin 213.45; Bruksela 89.90; Londyn 26.71; Nowy Jork 5.81 i trzy czwarte; Nowy Jork (kabel) 5.32; Paryż 35.01; Praga 21.98; Satochholm 187.75; Zurich 172.00.

Akcje: Bank Polski 105 — 104 — 105; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 29.25 — 29.00; Węgiel 15.50; Lilpop 13.50 — 15.00 — 13.10; Ostrowiec 33.25 — 33.50; Starachowice 35.50 — 35.00; Haberbusch 45.00.

cznych. Mógłby wprawdzie powiedzieć, że jestem przekonany o winie Leski, ale tego momentu nie wysuwam. Posiadamy protokół z 18 marca, dokąd dwie ustalające wymiary szyby okna, z którego strzelono. Są też łuski, świadczące, że strzelająca ręka była na parapecie okna. Prócz tego na mój wniosek wezwano na dziś dwu świadków i posterukowca Pawłowski, którzy mają raz jeszcze ustalić szczegóły strzałów z domu Leski. Strzały padły napewno z domu piętrowego, a na tej przestrzeni, prócz domu Leski i Świeżki, niema innego piętrowego. Prócz tych względów merytorycznych, wizja

nastęrczałaby też wielkie trudności techniczne, gdyż trzeba by zabrać cały aparat sądowy. I z tego też powodu jestem wizji lokalnej przeciwny.

Następnie sąd przesłuchał jeszcze 17 świadków, którzy do sprawy specjalnie nie ciekawego nie wniosli.

W zakończeniu wczorajszej rozprawy, sąd udat się na naradę celem zapoinjowania zgłoszonych wniosków.

Po przerwie sąd postanowił oddalić wniosek o dokonanie wizji lokalnej w Przytyku, uważając ją za bezprzedmiotową.

Jutro nastąpi przemówienie prokuratora.

Starcie strajkujących z policją Jedna osoba zabita — jedna ranna

WARSAWA, 16.6. Według urzędowego komunikatu donoszą:

Dnia 15 bm. w Krasnymstawie miało miejsce zajście ze strajkującymi na robotach publicznych, domagających się w niezwykle agresywny sposób znacznego podwyższenia plac. Dodać należy, że w Krasnymstawie wszyscy bezrobotni znaleźli pracę na uruchomionych robotach.

Przy rozpraszaniu strajkujących sprzed gmachu starostwa doszło do starcia z policją, w wyniku czego 2-ch demonstrantów zostało ranionych, a jeden z nich zmarł.

Dokonano szeregu aresztowań, m. in. aresztowany został t. zw. „Komitet strajkowy”, stale podburzający robotników do strajku i demonstracji.

Dziś dalszy ciąg procesu o zajścia w Krakowie

KRAKÓW, 16.6. (tel. wł.) Trybunał Sądu okręgowego karnego w Krakowie rozpoczął wczoraj rozprawę w sprawie 45 oskarżonych o udział w krwawych zajściach w dniach 21—23 marca rb. w Krakowie, w najbliższej okolicy krakowskiego urzędu wojewódzkiego, na plantach koło Barbakanu, na placu Matejki, ulicy Warszawskiej i Sławkowskiej.

Na rozprawie odczytano generalja oskarżonych. Akt oskarżenia obejmuje coprawda 49 oskarżonych.

Jak już zaznaczyliśmy, wśród oskarżonych znajdują się głównie żydzi i

żydówki. Wielka część oskarżonych była już karana za komunizm i kradzież, a oskarżony Chaim Szacht, rodem z Jasła, karany był nawet długoletnim więzieniem za zdradę stanu.

Po odczytaniu generalji jeden z obrońców, których ogółem jest 20, adwokat Rozenzweig, postawił wniosek, by trybunał uznał się niekompetentny w tej sprawie, by przekazano ją sądomi przysięgłych. Prokurator Szypuła sprzeciwił się stanowczo temu wnioskowi.

O godz. 12.10 sąd postanowił sprawę odroczyć do środy godz. 9-jej.

Dziś rozpoczną się przemówienia w procesie katowickim

Dziesiąty dzień procesu przeciwko członkom dywersyjnej organizacji w Katowicach obfitował w sensacyjne momenty. Zeznawał świadek Adamus, którego zeznania pogrążyły wielu oskarżonych.

Świadek zeznał, iż w organizacji opracowano plan wyróżnienia policji. Miało to dokonać 17 marca.

Również zeznania świadka Ptoka, który chcąc się zrehabilitować postanowił zdemaskować NSDAB, mocno obciążły oskarżonych.

W dniu wczorajszym postępowanie dowodowe zostało ukończone. Dzisiaj przemawiać będzie prokurator dr. Pożyczek oraz obrońcy.

ŚMIERTELNY WYPADEK W TATRACH

Turysta spadł z wysokości 300 metrów

ZAKOPANE, 16.6. — 15 bm. o godz. 7.15 wieczór dzierzawca schroniska „Nad Morskiem Okiem” w Tatrach p. Teofil Janikowski zawiadomił telefonicznie ochotnicze pogotowie ratunkowe w Zakopanem, że od strony Rysów słychać wołania o pomoc oraz, że lotnetką wypatrzył na śniegu postać dającą znaki ręką.

Niezwłocznie wyruszyła ztem w Zakopanego ekspedycja ratunkowa w składzie kierownik Józef Openheim, oraz jego członkowie: Jędrzej Marusz, Stanisław Gąsienica z Łasa, Stanisław Majerczyk, Stanisław Roj i Jasiak Tomkow-Gąsienica.

O godz. 12 w nocy pogotowie dotarło do leżącej na śniegu turystki, która właśnie od dłuższego czasu wzywała pomocy. O kilkadziesiąt metrów nad nią leżały zimne już zwłoki jej towarzysza, którym okazał się Alfred Kwaśny, lat 24, pracownik firmy sportowej z Bielska, Prohaska i Ska.

Przebieg wypadku był następujący:

O godz. 5 popołudniu turystka p. Urbanke-Filde również pracowniczka firmy sportowej z Bielska zmęczona trudnymi warunkami podejścia w stronę Rysów zatrzymała się, zaś towarzyszył jej Kwaśny postanowił dotrzeć na szczyt Rysów.

W połowie grzędy prowadzącej na Rysy Kwaśny poślizgnął się i odpadł od skały, zlatując na zaśnieżoną rynnę zwaną Rysą.

Kwaśny stoczył się około 300 m. po śniegu w dół i zatrzymał się na kilkanaście metrów powyżej miejsca, gdzie stała jego towarzysza.

P. Filde niezwłocznie pośpieszyła Kwaśnemu z pomocą jednak ten w kilka sekund po upadku wskutek ciężkich obrażeń na ciele ciele zmarł.

Widząc, że towarzysz nie daje znaków życia, a noc zapada turystka starała się zejść w dół, jednak poślizgnęła się na zlodowaciałym śniegu i zleciała kilkanaście metrów, zatrzymując się ciałem na śniegu.

Zaginięcie awjonetki

PODCZAS LOTU PÓLN. - WSCHOD.

WILNO, 16.6. (tel. wł.) W określonym locie Polski północno wschod. jedna z awjonetek pilotowana przez pilota Paclorkowskiego zaginęła.

Ostatni raz widziano ją w dniu 14 bm. w okolicach Nowogródka.

Zachodzi przypuszczenie, że awjonetka wylądowała na terytorjum sowieckim.

Jak przygotowują się Anglicy DO WOJNY GAZOWEJ

W Anglii wykonanych zostanie wkrótce przeszło 30 milionów masek gazowych dla ludności cywilnej na wypadek ataku z powietrza. Już do końca rb. będzie przygotowanych zgórą pół miliona ludzi do czynności związanych z odparciem ataku gazowego. Co dwa tygodnie kończy kursy instruktorskie w specjalnej szkole w Falfield trzydziestu ludzi, którzy obejmą później stanowiska instruktorów w swoich osadach i miasteczkach rodzinnych.

Wkrótce zostaną też otwarte nowe szkoły instruktorskie w Manchesterze, w Sheffield, w Glasgow etc. Na kursy powoływani są przeważnie członkowie policji, straży pożarnej, urzędnicy samorządowi, lekarze, pracownicy Czerwonego Krzyża. Lepiej późno niż wcale, powiedzieli sobie Anglicy i zabrali się energicznie do pracy nad uzupełnieniem swej mocno dotąd zaniedbanej obrony przeciwgazowej oraz wzmacnieniem równocześnie słabo rozbudowanej floty powietrznej.

Lekcja abiańska nie poszła na marne.

22 milj. bezrobotnych NA CAŁYM ŚWIECIE

Na odbywającej się w Genewie sesji Międzynarodowego Biura Pracy — stwierdzono, że według urzędowych statystyk liczba bezrobotnych na całym świecie przekroczyła liczbę 22 milionów ludzi.

Od czasu powstania światowego kryzysu gospodarczego, liczba bezrobotnych podwoiła się, a klęska bezrobocia stała się plagą międzynarodową.

Strajk może być

TYLKO OSTATECZNĄ BRONIA

Na konferencji wszystkich robotniczych związków zawodowych w Łodzi przy udziale inspektora pracy postanowiono, wobec szerzących się w Łodzi specjalnie strajków okupacyjnych, przed wybuchem strajku oddawać sprawę do rozstrzygnięcia inspektorowi pracy, a dopiero gdy na tej drodze nie dojdzie do porozumienia, uciekać się do strajku.

Z tego też miejsca dawała znaki świetlne i okrzyki i tu znalazło ją pogotowie ratunkowe.

Po pierwszym opatrunku przez członków Pogotowia sprowadzono turystkę do Morskiego Oka. Równocześnie znieśliśmy zwłoki ofiary tragicznego wypadku.

Wypadek ten jest groźną przestroga dla turystów przybywających obecnie na wysokogórskie wyprawy w Tatry.

Turyści spodziewają się bowiem znaleźć w Tatrach warunki terenowe letnie, tymczasem niespodziewanie spotykają zwałone przeżycia, rysy i żłoby masami śniegu pozostałego jeszcze po zimie.

Te właśnie warunki były bezpośrednią przyczyną wypadku, gdyż na Rysach leżą jeszcze wielkie ilości śniegu, zwłaszcza od strony Czarnej Stawy.

Dodać należy, że zmarły turysta miał na sobie pełny ekwipunek zimowy, raki na nogach, czekał koło siebie oraz linę przewieszoną przez ramię.

Handel żydowski i polski

Omawiając zajścia przytyckie „Nasz Przegląd” ironizuje na temat akcji bojkotowej. Skoro — powiada — dla skłonienia chłopca do kupowania u swoich trzeba aż głośnej agitacji, rozstawiania pikiet przed żydowskimi straganami i t. d., to widać coś z tym bandlem polskim nietego.

„Przy równych warunkach chrześcijanin chętniej kupi u swego, niż u żyda. Widocznie więc zmusza się kupującego chrześcijanina, aby przepłacał, dostawał gorszy towar lub na mniej korzystnych warunkach (powiedzmy za gotówkę zamiast na kredyt)”.

Tak twierdzi organ sjonistyczny. Argumenty tego rodzaju mogą zrobić wrażenie na nieznanym stosunków naszych cudzoziemcu. Ale tylko na nim.

Przedewszystkiem niezawsze chrześcijanin kupi chętniej u chrześcijanina, niż u żyda. Działo tu konserwatywność ludności wiejskiej, robotniczej a nawet inteligencji, przynuczonej od wielu pokoleń do żydowskiego handlarza, do jego „chwytów”, jego sposobu reklamy. Pójście do nowoutworzonego sklepiku polskiego, to nowość, to niewiadoma, połączona z ryzykiem. Przyszyczenia nielato jest zmienić. Wiedzą o tem coś niecoś panowie z „Naszego Przeglądu”, piętnujący tych żydów, którzy pomimo bojkotu antyhitlerowskiego nie umieją odmówić sobie importu (a nawet przemytu) z Niemiec...

Nawiasem można zaznaczyć, że żydowskie metody kupieckie niezwykłe ułatwiają powstawanie rozruchów. Wiadomo, że handlujący żydzi nie tylko zachęcają głosem do odwiedzenia ich sklepu, czy straganu, ale, chwytając za pęty lub rękaw „łapacze” ciągną dosłownie klientów ku sobie. Wystarczy, aby tę samą metodą zastosował osiadający z żydem handlarz chrześcijański i oto wynika szamotanica od którego krok tylko do bójków.

A teraz sprawa jakości i ceny towaru. O tem, żeby żydzi dawali towar lepszy, niż chrześcijanie, nie słychać było w Polsce przed antykulem „Naszego Przeglądu”. Zazwyczaj dzieje się przeciwnie: kupiec żydowski daje towar lżejszy, wybrakowany zleżały. Dodaje zato do niego sporą dozę sugestji przez zalewanie potokiem wymowy i różnego rodzaju metod, wyszkolonych przez kilkusetletnią tradycję.

Natomiast cena żydowska jest zazwyczaj istotnie niższa od polskiej. Czemu to? Czemu? Przedewszystkiem gorszą jakością towaru. Następnie częściej niż u polskiego kupiectwa oszustwami podatkowymi, fikcyjnymi bankrutami etc., co obniża koszt przedsięwzięcia żydowskich. Wreszcie — i to jest może rzeczą najważniejszą — wylącznością żydów w handlu hurtowym. Sprawia to, że polski detalista dostaje z reguły towar na gorszych warunkach, niż konkurent żydowski. Oto niewymienione przez „Nasz Przegląd” trudności walki ekonomicznej z żydami.

Na końcu — sprawa kredytu. Istotnie, kupiec żydowski udziela kredytu tam, gdzie Polak sprzedaje tylko za gotówkę. Skąd ta różnica. Częściowo tkwi ona w taktyce hurtowników żydowskich. Przedewszystkiem zaś w instytucji żydowskich kas bezprocento-

wych. Handlarz żydowski dostaje do ręki kapitał obrotowy za darmo. Polak musi brakującą gotówkę pożyczać na lichwiarski procent. Tam, gdzie jeden z konkurentów popierany jest z zagranicy (Ameryka), drugi zaś nie ma nikąd poparcia, nie można mówić o równowadze szans.

Oto elementarna metoda wyłożona „a”, „b”, „c” stosunków gospodarczych w zakresie handlu miasteczkowego. Ale czy właściwie warto uczyć abecadła ludzi którzy tylko udają, iż są analfabetami?

DZIŚ i JUTRO

jeszcze nabyć możesz los I-szej klasy
w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

KATOWICE, św. Jana 16.

Sejm uchwali dzisiaj ustawę o pełnomocnictwach dla p. Prezydenta

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Sejmu, obejmuje wszystkie ustawy wymienione w zarządzeniu P. Prezydenta Rzplitej, o zwolaniu sesji nadzwyczajnej, a mianowicie: sześć ustaw o ratyfikacji zawartych umów, dwie ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1936-37. (Kredyty te w wysokości zgórą pół miliona złotych dotyczą wydatków na uroczystości pogrzebowe w Wilnie w wysokości 100 tys. zł. i wydatki związane z graniczną kontrolą dewizową).

Następnie rozpatrywany będzie projekt noweli do ustawy o granicach państwa, ustawa budowlana i wreszcie projekt ustawy o pełnomocnictwach dla p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dzisiejsze posiedzenie będzie drugim i ostatnim w bieżącej sesji nadzwyczajnej, o ile Senat nie wprowadzi do uchwalonych ustaw jakichś zmian. Senat zebrać się ma podobno dopiero w pierwszych dniach przyszłego tygodnia tak, że zamknięcie sesji nastąpiłoby około 27 bm.

Za dużo telegramów i telefonów Nowe oszczędności w urzędach państwowych

Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło charakterystyczną instrukcję dla władz administracji ogólnej, zalecającą jaknajdalej idące oszczędności. Poza znanymi już restrykcjami w wydatkach na samochody osobowe, zwrócono uwagę na wydatki przy wysłaniu telegramów i rozmowach telefonicznych. Telegramy jako środek po-

rozumiewania się mają być używane w wypadkach rzeczywiście nagłych. To samo dotyczy listów „express” i rozmów międzymiastowych.

Telefony w mieszkaniach będą mogli mieć na koszt służbowy tylko wojewodowie, wicewojewodowie, dwóch kierowników wydziałów w każdym urzędzie wojewódzkim i starostwie.

NOWI CZŁONKOWIE POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI

W ub. piątek odbyło się w Krakowie 64-te publiczne posiedzenie Polskiej Akademji Umiejętności.

Posiedzenie to otworzył prezes Stanisław Wróblewski, dziękując min. Świętosławskiemu i wicemin. Ujejskiemu za przybycie na posiedzenie, po czym oddał głos sekretarzowi generalnemu prof. St. Kutrzebie, który złożył sprawozdanie za ostatni rok, poświęcając wiele miejsca zmarłym profesorom, a przedewszystkiem śp. prof. Borzyńskiemu.

Następnie odbyło się uroczyste odczytanie listy nowych członków Akademji Umiejętności, którą na wniosek

zarządu zatwierdził przed paru dniami P. Prezydent Mościcki. Lista ta obejmuje 15 nazwisk, w tem 8 profesorów zagranicznych.

Z profesorów polskich zaszczytne nominacje otrzymali: ks. Stanisław Koziarowski — Uniw. Poznański, Stanisław Schayer — Uniw. Józefa Piłsudskiego, Jan Dąbrowski — Uniw. Jagiell., Oskar Halecki — Uniw. J. Piłs., Jan Kucharzewski, historyk w Warszawie, Stefan Mazurkiewicz — Uniw. J. Piłs., Stanisław Pawłowicz — Uniw. Poznański i Ad. Birkenmajer — Uniw. Jagiell.

Gdzie rozbrzmiewa pieśń polska poza granicami kraju

W związku ze zlotem śpiewaków polskich, który odbędzie się w Warszawie w dniach od 27 do 29 bm., pod przewodnictwem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, ciekawo są dane, dotyczące rozwoju ruchu śpiewaczego wśród emigrantów polskich w większych ośrodkach wychodźczych.

W Austrii pieśń polską kultywuje głównie chór Związku Stowarzyszeń polskich — Wiedniu, istniejący od roku 1931.

W Czechosłowacji stały rozwój polskich zespołów śpiewających datuje się od roku 1908, przyczem największą ilość chórów polskich znajduje się na Śląsku Cieszyńskim. W roku 1927 zespoły śpiewacze połączyły się w Związek polskich chórów w Czechosłowacji.

Na Łotwie polską kulturę śpiewaczą krzewi głównie chór przy stowarzyszeniu „Harfa” w Dyneburgu, istniejący od roku 1908.

Chóry polskie w Niemczech, zwłaszcza w Westfalji i Nadrenji, mogą się wykazać już długoletnią działalnością; pierwsze koło śpiewacze powstało bowiem w roku 1894. Obecnie Związek Kół śpiewaczych na Westfalji i Nadrenji jednoczy około 3000 śpiewaków. Na Śląsku Opolskim Związek założony został w r. 1910 i liczy on obecnie około 1500 członków.

Do Związku polskich Kół śpiewaczych we Francji, założonego w roku 1922, należy około 2800 członków.

Związek śpiewaków polskich w Stanach Zjednoczonych A. P. ma już za sobą 47 lat pracy. Obecnie związek liczy ponad 100 chórów, do których należy kilkanaście tysięcy Polaków.

Z DNIA

KIEPSKI POLITYK

Czytamy w „Merkurjuszu”!

Zawszem twierdził, że żydzi są kiepskimi politykami. Fakt, że żyd zgodził się stanąć na czele rządów we Francji, mając pod bokiem Hitlera, świadczy albo o wielkiej wierze we własny talent i we własne szczęście, albo o bezgranicznej lekkomyślności. Zdaje nam się, że doktryner Blum jest lekkomyślny. Jako żyd nie powinien był ujmować losów Francji w swe ręce. Najmniejsza potknięcie się, najmniejszy błąd będzie zachęcał opozycję do głoszenia hasła „Przez z żydami!”

I Blum, który sobie dziś wyobraża, że opamiętuje sytuację, jutro może być sponiewierany. A dalej, jeżeli we Francji nastąpi pogorszenie stosunków, odpowiedzialność za zło spadnie na żydostwo, rozpęta się burza antysemicka, jak za czasów Dreyfusa. Czuma się to wszystko skończy, łatwo przewidzieć.

Uwagi zupełnie słuszne. Taką kiepską politykę żydów obserwujemy w Polsce, owo bezceremonjalne „rozpychanie się” i „wpychanie” żydów na różnych odcinkach naszego życia państwowego, społecznego, kulturalnego.

Nowi kardynałowie

W ub. poniedziałek Ojciec św. nadał na tajnym konsystorzu purpurę kardynalską dwóm dostojnikom kościelnym, a mianowicie prefektowi biblioteki watykańskiej praładowi Janowi Mercatiemu oraz proprefektowi tejże biblioteki praładowi Eugenjuszowi Tisserant. Nominacje oficjalnie wręczone zostały nowym purpuratom, pierwszemu w apartamentach Borgia, drugiemu w sali Parlamentów, bezpośrednio po konsystorzu.

Na tym samym konsystorzu dokonana została sprawa obsadzenia dwóch wakujących t. zw. biskupstw podmiejskich. Diecezję Frascati objął po kardynale Lega kardynał Marchetti-Saluggieni, diecezję Palestyny (po kard. Sincero) kardynał Dolci.

Rząd szwedzki

PODAŁ SIĘ DO DYMISJI

Rząd szwedzki podał się w poniedziałek przed południem do dymisji. Powodem przesilenia rządowego jest odrzucenie projektu ustawy o podwyższeniu emerytur w szczególnie drogich miastach przez obie Izby parlamentarne.

Młodzi hitlerowcy

W BOLI SZPIEGÓW

Władze szwajcarskie w Zurychu wyśly niemiecką organizację szpiegowską, działającą na terenie Szwajcarii. Przy 2 aresztowanych szpiegach znaleziono raporty o stanie armji francuskiej oraz fotografie licznych obiektów wojskowych i fortyfikacyjnych we Francji.

Sledztwo wykazało, iż niemiecka organizacja szpiegowska pozostawała w bliskim kontakcie ze związkami niemieckiej młodzieży hitlerowskiej w Szwajcarii.

Niedola

ROBOTNIKA POLSKIEGO

Wskutek przesilenia gospodarczego i stale wzrastającego bezrobocia w Holandji, władze holenderskiego wydziału robotników obokrajowców. Los ten spotkał także sporo robotników polskich, zatrudnionych w kopalniach. Część tych robotników wróciła już do kraju przez Poznań. W dniach najbliższych spodziewany jest powrót dalszej partji robotników.

Konkurs orkiestr I CHÓRÓW PODWÓRZOWYCH

Obywatelski Komitet obchodu Święta Marza w Sosnowcu w jednym z punktów programu „Bajkowego Wieczoru”, który odbędzie się w dniu 20 bm na stadionie sportowym TS „Unia” w Sosnowcu umieścił wielki koncert orkiestr i chórów podwórzowych.

Dla pierwszych pięciu zwycięskich zespołów przewidziano nagrody pieniężne w wysokości: I nagroda w kwocie 50 zł. dwie drugie po 20 zł. i dwie trzecie nagrody po 15 zł., ponadto dla dalszych odznaczonych zespołów przewiduje się szereg nagród jak instrumenty muzyczne itp.

Konkurs ten odbywać się będzie przy przewodniczącym w obecności około 15 tysięcy widzów zgromadzonych na „Bajkowym Wieczorze”. Skład jury stanowić będą wybitni profesornie muzycy w tym celu przez Komisję zaproszeni.

W konkursie mogą brać udział zespoły składające się z dowolnej liczby muzyków, grających na różnych instrumentach. Zespół winien składać się najmiej z trzech osób. Dla oceny obowiązują będzie wykonanie dwóch utworów. Wybór konkursowych melodii pozostawia się do dyspozycji zespołów.

Bliższych szczegółów w sprawie konkursu udziela oraz przyjmuje zgłoszenia kierownik sekcji imprezowej p. Stefan Fularski, w Katowicach od godziny 10 do 15 w gmachu Urzędu wojewódzkiego IV p. pokój nr. 805, tel. wewn. nr. 371, w Sosnowcu zaś od godz. 16 do godz. 20 przy ul. Średniej 15, lub też w Lidzie morskiej i kol. w Sosnowcu ul. 3 Maja 20 m. 5 od godz. 18 do 20.

Ze względu na liczny napływ zgłoszeń termin tychże zamyka się z dniem 24 bm.

4 tyg. w JUGOSŁAWJI lub BUŁGARJI 3637

Zwiedzanie Bukaresztu, Wary, Stambułu, Wiednia, Budapesztu, Zagrzebia, wycieczki do Wenecji, Splitu, Dubrownika, Kotoru, na wyspę Korfu —

SPLATY RATAMI. od 340. zł. „DETUR” W-wa, Marszałk. 129.

Obozy nadmorskie NA HELU I W RUMUNJI

Zarząd Obwodu i oddziału Ligi morskiej i kol. w Sosnowcu podaje do wiadomości członkom zainteresowanym, że zarząd główny L.M.K. organizuje tak jak w latach ubiegłych obozy nadmorskie na Helu, które rozpoczyna się od 20 bm, i trwać będą do 15 września zb.

Koszty pobytu w obozie (żywienie, mieszkanie i prawo korzystania z urządzeń obozowych) wynoszą za 4 tyg. 85 zł., za 3 tyg. 64 zł., za 2 tyg. 43 zł. za 1 tydzień 22 zł. za 1 do 6-ciu dni wstąpienie po zł. 5,20 za jeden dzień.

Ponadto organizuje się obóz w Eworei nad morzem Czarnym (Rumunia). Obóz ten podzielony jest na 2 grupy po 60 osób każda. Czas obozu wynosi 28 dni. Dla pierwszej grupy od 1 lipca do 28 lipca i dla drugiej grupy od 1 sierpnia do 28 sierpnia zb., w czym 20 dni pobytu w obozie w Eworei i 8 dni wycieczki po powiadczonych miejscowościach w Rumunii. W obozie może brać udział każdy członek L.M.K. w latach od 20 do 50.

Koszt pobytu w 4-tygodniowy pobyt w Rumunii wynosi zł. 380.— i obejmuje: 20-dniowy pobyt w Eworei nad Morzem Czarnym (obóz znajdujący się w odległości 80 metrów od plaży), całonocne koszyki 8 dniowej wycieczki poważniejszych miejscowościach Rumunii łączenie z hotelem, przewodnictwem i utrzymywaniem, koszyki przejazdów kolejowych na terenie Rumunii 2 klasa i ze Lwowa do granicy rumuńskiej, koszyki paszportu zagranicznego i wizy rumuńskiej. Opłaty powyższe należy wpłacić w dwóch ratach, mianowicie zł. 190 jednocześnie ze zgłoszeniem, drugą ratę tj. zł. 190 na trzy tygodnie przed wyjazdem.

Bliższych szczegółów udziela, oddziały Ligi morskiej i kolonjalnej.

ORZECZENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWIE LOTERYJ ZAGRANICZNYCH.

Sąd Najwyższy orzekł, że karalne jest z mocy prawa uocześniecie w jakiegokolwiek działalności loteryj obywateli państwa Pol

skiego bez względu na to, czy klientem obywatela przedsiębiorstwa loteryjnego był sam sprawca, czy jego najbliższy krewny. Obojętne jest również, czy miał on miejsce zamieszkania na obcym

terytorjum, jak również, czy znaną była sprawcy sankcja karna i wypływająca z niej bezprawność przypisanego mu działania.

Jeśli jesteś przyjacielem pisma — staraj się zjednać nam prenumeratorów!

Trujące gazy atakują codziennie „Niemcy“ i „Grabocin“

Ludność „Niemiec“ i „Grabocina“ koło Strzemieszyc uskarża się coraz mocniej na trujące gazy, przynoszone przez wiatr z ulącego się łupku koło kopalni „Dorota“. W szczególności przykra woń trujących gazów daje się odczuwać w godzinach wieczornych.

Gazy te fatalnie oddziałują na samopoczucie dorosłych, a cóż mówić dopiero o dzieciach. Dzieci chodzące do szkoły skarżą się częstokroć na bó-

le głowy, co spowodowane jest działaniem tych gazów.

Ludność tych wsi apeluje za naszym pośrednictwem do władz, aby wydały odpowiednie zarządzenia, które spowodowałyby likwidację tej fabryki trujących gazów. Podobno uniemożliwienie wydzielania się gazów nie jest rzeczą trudną. Trzeba tylko tłąć się tupek zasypywać wilgotnym piaskiem.

Rozwydrzenie alfonsów i prostytutek uniemożliwia chodzenie ulicami Sosnowca

W ostatnich czasach chodzenie wieczorami ulicami Sosnowca jest wielkim ryzykiem. Oto całe gromady prostytutek i alfonsów coraz bezceremonialniej poczynają waleśać się w najruchliwszych punktach miasta, awanturując się między sobą i zaczepiając przechodniów.

Najbardziej „okupowanymi“ punktami są ulice: Piłsudskiego (róg 3 Maja i Sadowej, skwer na ul. Piłsudskiego), ul. 3 Maja, róg Modrzejskiej i Warszawskiej; róg Małachowskiego i 3 Maja. W szczególności róg ul. 3 Maja

i Piłsudskiego, zóło przystanków tramwajowych powinien być stanowczo oczyszczony z tego elementu prostytutek i alfonsów. Wystarczyłoby postawienie w tym miejscu stałego posterunku policji, a sytuacja uległaby znacznej poprawie.

Jeżeli premier Składkewski wydał okólnik w kwestji zwalczania pornografii i druku, to sądzimy, iż uzupełnieniem tego okólnika będzie oczyszczenie tego bezwstydu ulicznego, demoralizującego i gorszącego młodzież w najwyższym stopniu.

16-letnia uczennica z Sosnowca postrzeliła się z rewolweru

Onegdaż w Mysłowicach, w gmachu miejskiego gimnazjum żeńskiego wydarzył się tragiczny wypadek. Oto wskutek nieotrzymania promocji do następnej klasy, uczennica 6 klasy, Dobrosława Sotkiewiczówna, lat 16, córka strażnika celnego w Katowicach, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Pustej 15, w klasce schodowej szkoły o godz. 8 postrzeliła się z rewolweru.

Kula utkwiła w okolicy serca. Natychmiast odwieziono nieszczęśliwą do

szpitala miejskiego. Stan zdrowia denatki budzi obawy ze względu na słaby rozwój fizyczny.

Sotkiewiczówna pozostawiła dwa listy z wyjaśnieniami jeden do dyr. gimnazjum p. Małeckiej, i drugi do rodziców, w których wyjaśnia, że powodem zamachu samobójczego było rzekomo niesprawiedliwe stopnie jednego z profesorów, co uniemożliwiło jej przejście do następnej klasy. Broń przywiozła do domu.

Bandyta ujęty w Sosnowcu uciekł z więzienia w Oświęcimiu

Niedawno donieśliśmy o ujęciu przez policję w jednej z melin złodziejskich w Będzinie poszukiwanego przez policję innych miast groźnego bandytę Jana Matusińskiego, który ukrywał się w swej kochanki.

Aresztowanego bandytę odesłano do dyspozycji policji w Oświęcimiu, gdzie ostatnio Matusiński obrabował bogatego przemysłowca Józefa Schenkera. Bandytę osadzono w więzieniu sadu grodzkiego w Oświęcimiu.

Podczas codziennego spaceru w powrót chwili bandyta wybiegł z podwórza, pobiegł do kuchni a następnie do mieszkania dozorczy więziennego, gdzie

wybili sznur i wyskoczył na ulicę Władysława Jagiełły.

Matusiński, pomimo odniesionych ran odłamków szkła, pobiegł ulicą Parkową do parku miejskiego, przepłynął przez Solę i znikł w zaroślach. Jeden z więźniów niejaki Liber puścił się za nim w pogoni, jednak po kilku godzinnych poszukiwaniach wrócił sam do więzienia.

Nadmienić należy, że przechodnie, którzy zauważyli ucieczkę zbira zaczęli go ścigać, lecz Matusiński groźąc nożem zmusił ich do zaniechania pościgu. Policja wszczęła natychmiastowy pościg, lecz pozostał on bez rezultatu.

Tragiczny finał bójki Pobity zmarł w szpitalu

W ub. poniedziałek około godziny 4 popołudniu z jednej z restauracji na Niemcach wyszli dwaj podchmieleni robotnicy: 32-letni Bolesław Rupała oraz niejaki Cielesta.

Na ulicy doszło między nimi do sprzeczki, a następnie do bójki.

W pewnej chwili Cielesta wylał sztachetę z płotu i uderzył nią swego przeciwnika w głowę, sadając mu ciężką ranę.

Pobitego Rupałę przewieziono do szpitala w Dąbrowie, gdzie wczoraj zmarł.

Cielesta został zatrzymany przez policję, która wdrożyła dochodzenia.

MUNDURKI oraz wszelki sprzęt obozowy HARCERSKI poleca „STADJON” SOSNOWIEC, UL. 3 MAJA 29 (obok Ubezpieczalni) 3463

NIEDYSKREJCJE Czy niezadługie ZAPOMNIENIE?

Na byłej kopalni Klimonitów, od chwili jej unieruchomienia znajduje się kilkadziesiąt wagonów kolejowych t. zw. węglarek.

Wagony te pozostawione są bez wszelkiej opieki i ulegają zbyt dużemu zużyczeniu.

W chwili obecnej, gdy szuka się źródeł oszczędności, czy nie należałoby pomyśleć o zaoszczędzeniu i tego państwa w majątku, pozostawionego bez opieki i ulegającego tak znacznemu zużyczeniu?

WYCHOWALNIA JEDWABNICZA W CZELADZI. Zarząd Sekcji Hodowli Jedwabników podaje do wiadomości, że z dniem 15 bm, otwarta została dla publicznych zwiedzeń Wychowalnia Jedwabnicza, mieszcząca się w lokalu U. P. przy ul. Reymonta 25-a, dom p. T. Trojaka w Czeladzi. Wychowalnię zwiedzać można w dni powszednie od godz. 15 do godz. 20, a w niedziele i święta od godziny 10 do godz. 20. Celem pokrycia części kosztów hodowli zarząd pobiera opłaty za zwiedzanie a mianowicie: — wstęp dla dorosłych 10 gr. i dla dzieci szkolnych 5 gr. od osoby.

ODPRAWY DLA BURMISTRZÓW. Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło, że do przyznania niezawodowego burmistrzowi odprawy czy odszkodowania z tytułu ustąpienia z zajmowanego stanowiska ma skutek wygaśnięcia mandatu, brak jest jakiegokolwiek podstawy prawnej.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów o regularne wpłacenie prenumeraty za CZERWIEC 1936 r. Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

WYPADEK PRZY PRACY. Na budowie kapielska miejskiego w Bielsku wywołali się słup przewodów elektrycznych, i przyniósł zajętego tam robotnika Leopolda Chrapaka z Grodzka. Chrapak doznał złamania czaski. W stanie nieprzytomnym został przewieziony do szpitala w Bielsku. Stan beznadziejny.

ZAKOŃCZENIE TARGÓW KATOWICKICH. VIII Targi Katowickie dnia 14 bm., w myśl zakresowego programu, zostały zakończone. Od 15 bm. stoiska są zwijane a biura Śląskiego Towarzystwa wystaw i propagandy gospodarczej przeniesione zostaną na ul. Sienową 14, tel. 300-71. (Katowice), gdzie od dnia 18 bm. zainteresowane osoby mogą się zwracać w sprawach wystawowych, Targów Katowickich i Polskiego Touring Klubu.

PRZY UBOCZNYCH BOLACH GŁOWY... KOWALSKINA

HUMOR SOWIECKI Do kooperatywy żywnościowej w Moskwie wchodził jakiś robotnik. — Czy macie mięso? — Nie! — A ryby? — Nie! — Masło? — Nie! — To dajcie mi dwie bańki. — Niema bańek. — A chleb? — Dwie tych pytań! — wola sprzedawca. — Tu jest kooperatywa, a nie biuro informacyjne.

„Wojowniczy” Lejbuś w mundurze pobił bestjalsko bezbronno chłopca

W ub. niedzielę wieczorem miał miejsce w Olkuszu b. przykry incydent spowodowany przez żyda-żołnierza 11 p. p. batalionu zapasowego, stacjonowanego w Szczakowej, Lejbusia Frenkla, mieszkającego w Olkuszu.

Frenkiel, będąc za przepustką na ul. spacerował z dziewczyną po ul. 3 Maja w czasie dość dużego ruchu. W pewnej chwili przechodzący obok 15-letni Bolesław Pluta chciał się usunąć innym przechodniom i nieznacznie otarł się o żołnierza-żyda. Frenkiel z miejsca zareagował, usiłując kopnąć chłopca.

Trafił jednak w próżnię, gdyż chłopiec na czas się usunął. To poirytowało Frenkla, który pogonił za uciekającym chłopcem i dobiegłszy do przyzmy kamieniami, zaczął rzucać w niego kamieniami. Chłopiec sprytnie unikał ciosów, dzięki czemu nie został trafiony.

Ale to doprowadziło do furji żołnierza. Pobił go z przekleństwem za chłopcem i potężnym ciosem powalił go na ziemię, poczem, pomimo protestów publiczności, kopnął chłopca po całym ciele.

Thłmy, zorientowawszy się, że żołnierzem jest żyd, stanęły w obronie katowanego chłopca, przybierając groźną postawę. Incydentowi, który o mało, że nie przybrał groźnych rozmiarów, zapobiegł jeden z funkcjonariuszy policji olkuskiej, który wyrwał chłopca z rąk rozjuszonego Lejbusia.

Bezpośrednio po doprowadzeniu Frenkla na posterunek, zaczęli masowo zgłaszać się żydzi w charakterze świadków, przedstawiając zajście, jako napad chłopca na żyda-żołnierza (?) i usiłowanie wywołania pogromu (?) żydów w Olkuszu.

Na szczęście mimowolnym świadkiem incydentu był właśnie wymieniony funkcjonariusz (obserwował zdaleka, lecz pobiciu chłopca nie zdążył zapobiec), oraz inni przechodnie nie-katolicy, którzy potwierdzili w całej rozciągłości brutalny napad żołnierza-żyda na chłopca i dotkliwe pobicie go.

Zapytany na posterunku Frenkiel, dlaczego pobił chłopca, butnie odpowiedział, że jego oficer na wykładzie podkreślił, aby każdy żołnierz bronił

swego honoru, nie wyłączając użycia broni w razie potrzeby.

Zaiste, dzielny Lejbuś w swoisty sposób pojmował honor żołnierza, pozwalając sobie na znęcanie się nad

bezbronnym dzieckiem.

Prawdopodobnie przełożeni „wojowniczego” i „honorowego” Lejbusia wytłumaczą mu dokładnie jak należy rozumieć pojęcie honoru żołnierskiego.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Z widłami na szwagra

Na nie zatargu o miedze doszło kiedys pomiędzy 42-letnim Jakóbem Porańskim (wieś Żarnowiec, pow. Olkuski), a jego szwagrem, Stanisławem Markiem do kłótni, która zakończyła się tragicznie.

Kiedy bowiem Marek odwrócił się od szwagra, zamierzając odejść, uderzony został przez niego tak mocno widłami w głowę, że pękła mu czaszka. Ciężko rannego odwieziono nie

zwłocznie do szpitala św. Łazarza w Krakowie, gdzie, dzięki natychmiastowej trepanacji czaszki, udało się go utrzymać przy życiu.

Epilog tej bójkii rozegrał się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu.

Sąd, po przesłuchaniu naocznych świadków zajścia, skazał krewkiego wieśniaka na 4 lata więzienia. Skazanemu karę zmniejszono do 2 lat i 8 miesięcy na mocy amnestji.

Falszerze pieniędzy przed sądem

Dn. 12 lipca b.r. odbędzie się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu rozprawa przeciwko falszermom pieniędzy Piotrowi Kici, Piotrowi Bigajowi z Sosnowca i Franciszkowi Palce z Zawiercia.

Kicia i Bigaj zostali ujęci przed kilku miesiącami, gdy puszczali w obieg

falszywe banknoty 20-złotowe oraz falsyfikaty pięcio i dziesięciozłotowe.

Palca zdolał zbiec i ukrywał się przed policją. Ujęto go dopiero w ub. m. w Grójcu koło Warszawy i dostarczono pod eskortą do Sosnowca.

Palca był już niejednokrotnie karany za falszerstwo pieniędzy.

Błędna interpretacja przepisów czy też zła wola

Jak już donosiliśmy, przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym odbędzie się rozprawa w sprawie oszacowania osady ziemskiej gen. Władysława Sikorskiego w Parchanie w Poznańskim.

Skarga gen. Sikorskiego posiada znaczenie zasadnicze, gdyż odnosi się do nierealnego i niezwykle wysokiego przeszacowywania ziemi, nabytej swego czasu w Poznańskim i na Pomorzu przez osadników polskich. Za osadę gen. Sikorskiego, wynoszącą 52 ha, urząd ziemski w Poznaniu zażądał ostatecznie 170 tysięcy złotych, nie wii-

czając w to ceny inwentarza.

Należy dodać, iż urząd ziemski w Poznaniu obalił cenę ustaloną umową sprzedaży i kupna z 1923 roku i w latach 1926—1933 kilkakrotnie zmienił szacunek pierwotny.

Skarga gen. Sikorskiego dotyczy ponadto kwestji waloryzowania nie istniejącego długu, gdyż należność za inwentarz zostały spłacone w całości w 1923 roku oraz zwraca się przeciw sprzecznemu z dokonaniem w 1925 r. przeliczeniem na złote zwaloryzowaniu wpłat markowych za ziemię, dokonanych przy jej kupnie.

ZYCIE GOSPODARCZE

Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę czerwca rb.

W pierwszej dekadzie czerwca r. b. zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0.3 milj. do 374.8 milj. zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 1 milj. do 3.6 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 29.3 milj. do 821.9 milj. zł., przyczem portfel wekslowy obniżył się o 5.6 milj. do 653.8 milj. zł., portfel dyskontowanych biletów skarbowych zmniejszył się o 7.5 do 49.8 milj. zł., a stan pożyczek zabezpieczonych zastawami obniżył się o 16.2 milj. do 118.3 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 16.6 milj. do 29 milj. zł.

W wykonaniu uchwały walnego zebrania akcjonariuszów z dnia 20 lu-

tego rb., zatwierdzony ustawą z dnia 9 kwietnia rb. kapitał zakładowy Banku obniżony został o 50 milionów zł. do 100 milj. zł., a fundusz zapasowy zmniejszony o 25 milj. zł. do 89 milj. zł. Obniżenie kapitału znajduje swój odpowiednik w zmniejszeniu pozycji „inne aktywa”, która ogólnie wykazała spadek o 75.9 milj. do 162.3 milj. zł.

Pozycja „inne pasywa” uległa zmniejszeniu o 0.1 milj. do 324 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania Banku wzrosły o 30 milj. do 153.1 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — obniżył się o 45.8 milj. do 1.012.5 milj. zł. Pokrycie złotem wynosi 34.20 proc.

Kronika gospodarcza

WYMIANA OBLIGACYJ PAŃSTWOWYCH ROZPOCZNIĘCIE SIĘ DNIA 15 LIPCA.

Ministerstwo skarbu przygotowuje zarządzenie, dotyczące technicznych szczegółów konwersji obligacji państwowych w myśl rozporządzenia P. Prezydenta R. P. z dnia 14.1. rb. Zmiana obligacji renty ziemskiej, pożyczek inwestycyjnej, budowlanej i narodowej na pożyczkę konsolidacyjną odbywać się będzie bez awyłych formalności, przyczem wymianę uskutecznią będą kasy urzędów skarbowych, Banku Polskiego, PKO, BGK i Państw. Banku Rolnego. Wydawanie nowych obligacji rozpocznie się 15 lipca i potrwa przez 10 miesięcy. Obligacje pożyczki, nie pochodzące od pierwotnych nabywców nie będą przyjmowane do wymiany. Zapas nowych obligacji ogólnej wartości 600 milj. zł. wydrukowany już zo-

stał przez polską wytwórnię papierów wartościowych i dostarczony do skarbcza państwowego.

BIŁANS HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI według tymczasowych obliczeń głównego urzędu statystycznego zamknięty został w maju rb. saldem dodatnim w wysokości 4 milj. zł. W ciągu maja rb. przywieziono 236.542 tony towarów, wartości 81.173 tys. zł., a wywieziono z Polski 993.470 ton towarów za sumę 85.125 tys. zł. W porównaniu do kwietnia rb. zmniejszyła się wartość wywozu o 1.343 tys. zł., a przywozu o 2.419 tys. zł.

ROKOWANIA O DOSTAWIE WĘGLA POLSKIEGO DLA WŁOCH. Prowadzone są rozmowy z włoskim monopolem węglowym o dostawę węgla polskiego do Włoch w wysoko-

ści 200 tys. ton. Umowa przewiduje zawarcie transakcji na podstawie clearingowej, a węgiel ma być dostarczony w ciągu 3—5 miesięcy, licząc od czerwca rb.

RUCH STATKÓW W PORCIE GDAŃSKIM. W przeciągu mies. maja weszło do portu gdyńskiego i wyszło z niego na morze ogółem 791 statków, o łącznej pojemności 762.731 t. rej., z czego weszło 398, a wyszło 393 statki. Ruch statków według kolejności bander z poszczególnych państw przedstawia się następująco: Szwecja, Polska, Danja, Anglja, Stany Zjedn., Niemcy, Italja, Norwegja, Grecja, Finlandja, Francja, Holandja, Litwa, Estonja, Rumunja, w. m. Gdańsk.

KRONIKA OLKUSZA

× ZNAK CZASU. Sasiadujące z sobą dwie gminy wiejskie, mianowicie Skala i Minoga koło Ojcowca, czują sterania o połączenie w jedną gminę z siedzibą w Skale, a to z uwagi na deficytowy budżet obu gmin od szeregu lat. Sprawa ta nabiera obecnie kształtów realnych, zwłaszcza, że żadna z tych gmin nie dysponuje dostatecznymi źródłami dochodu.

× OLKUSZANIN ZDOBYWCA PIERWSZEJ NAGRODY MODELI LATAJĄCYCH. Jak już donosiliśmy, zdobywcą pierwszej nagrody modeli latających na zawodach wojewódzkich w Końskich w grupie pierwszej (juniorów), jest uczeń szkoły powsz. nr. 1 w Olkuszu, 15 letni Zygmunt Lorek, który uzyskał najdłuższy czas lotu (na 314 mtr. w czasie 34 sek. z ręką). Lorek wysłany zostanie przez okręg wojewódzki LOPP. na szódmą ogólnokrajową zawodów modeli latających w Brześciu nad-B. w czasie od 28 km do 1 lipca rb.

KRONIKA ZAWIERCIA

STELLA: Złota jezioro.
PROMIEN: Zew krwi.

× Z ŻYCIA „PAŃ DOMU”. Związek „Pań Domu” oddział w Zawierciu prosi wszystkie panie z terenu Zawiercia, sym patyzujące ze Związkiem pań domu o przybycie na zebranie w dniu 19 bm. o godz. 4 popoł. do sali kino-teatru Stei la w Zawierciu. Na zebraniu tem złożone zostanie sprawozdanie ze zjazdu pań domu, jaki odbył się w Warszawie. Po sprawozdaniu zostanie wygłoszony przez p. H. Mamelokową referat pt. „Praca nad uzdrowieniem budżetów domowych”.

× Z POSIEDZENIA RADY OTO, i KK Wczoraj w sali Rady powiatowej w Zawierciu, pod przewodnictwem prezesa O.T.O. i KK p. Borowskiego odbyło się posiedzenie Rady powiatowej okręgowego Towarzystwa organizacji i kolekcji rocznicowej powstania Zawierciańskiego — przy udziale 20 osób. Na wstępie posiedzenia przyjęto do wiadomości sprawozdanie z działalności OTO, i KK. za rok ubiegły oraz ustalono plan pracy na rok 1936-37 i przyjęto do wiadomości budżet na rok 1936-37, upowazniając zarząd do poczynienia pewnych zmian. Ożywioną dyskusję wywołała sprawa kanonika szkoldników leśnych i polnych, pod koniec załatwiono szereg drobnych spraw.

× PRZED „ŚWIĘTEM MORZA” W ZAWIERCIU. Wczoraj odbyło się posiedzenie sekcji propagandowej komitetu obchodu święta morza w Zawierciu. Na posiedzeniu tem ustalono ogólne ramy obchodu święta. W imprezie tej weźmie udział Tow. gimn. Sokół, harcersko, Zw. strzelecki, OMP, i świąteczniczki z P. O. K.

- 1. Flaszkowo-zierona sukna popołudniowa matowej krepy z wdzięcznym bolerkiem, o krótkich u góry rozszerzonych rekawach. Mała kamizelka z plisowanej, białej georgette z trzema kokardami.
- 2. Elegancka kasakowa bluzka z Cloque w kwiaty, przy szyi marszczona, krótkie rekawy modnie rozcięte i podbite jednolitym jedwabiem. Szeroka szarfa w pasie.

Najosobliwszy dziennik NA ŚWIECIE

Osobliwy w swoim rodzaju jest dziennik, który ukazuje się w Londynie w 30.000 egzemplarzy, ale... nie ma czytelników w sensie zwykłym tego słowa. Nie należy jednak przypuszczać, iż chodzi tu o jakiś ekscentryczny wybryk milionera, przeciwnie jest to pismo o poważnej treści.

„Dziennik ten nosi nazwę „Police Gazette”, jest wydawnictwem Scotland Yardu, w którym ukazują się codzienne informacje o przestępach i przestępcach popelnionych w ciągu doby we wszystkich krajach świata. Dziennik przeznaczony jest wyłącznie dla użytku dyrekcji policyjnych w Anglii i poza nią. Osobliwy dziennik istnieje od r. 1828, liczy więc sobie przeszło sto lat. Spoczątku wychodził nieregularnie, co kilka dni, aż wreszcie Scotland Yard przekształcił go w pismo codzienne.

Roosevelt pobił rekord Greta Garbo

Dotychczas sądzono powszechnie że słynna gwiazda filmowa, Greta Garbo, odludnie żyjąca w swej willi w Beverly Hills, osiągnęła rekord światowy co do ilości otrzymywanych dziennie listów. Od szeregu lat otrzymuje ona dziennie niemniej niż 800 listów.

Okazuje się jednak obecnie, że rekord jej został pobity i to nie przez konkurującą z nią inną gwiazdą filmową, lecz przez samego prezydenta Stanów Zjednoczonych — Roosevelta. Otrzymuje on dziennie około 6500 listów prywatnych przeciętnie. Utrzymuje też dla załatwienia korespondencji sztab sekretarzy, gdyż oczywiście sam prezydent nie jest w stanie wszystkich listów przeczytać.

Gdyby Roosevelt chciał poświęcić choć 30 sekund na przeczytanie każdego listu, to i tak nie śpiąc, nie jedząc i nie odpoczywając mógłby przeczytać nie 6500 listów, lecz 2880 na dobę. Listy, które prezydent otrzymuje, oznaczają się stylem bardzo swoistym. Niektóre rozpoczynają się słowami: „Kochany prezydencie” lub „Ko-

shany Franklinie”... Często zawierają, szczególnie w dniach choroby prezydenta, rady jak ma szanować swe zdrowie, lub jakie ma zażyć skuteczne lekarstwo. Należy jednak zaznaczyć, że listy przeważnie zawierają sprawy osobiste patentów, często sprawujące prezydentowi i jego sekretarzom duże kłopoty.

SUDORUN W PROSZKU „AP. KOWALSKI”, USUWA **POT** **LIWON**
wypłukać się naśladownictw

KONKURS dla naszych Czytelników

Celem zwrócenia Czytelnikom uwagi na dział drobnych ogłoszeń nasgo i u nas niedocenianym, ogłaszamy następujący konkurs:

Należy odpowiedzieć na DWA PYTANIA:

- 1) które z drobnych ogłoszeń zamieszczonych w „Kurjerze Zachodnim” w dniach 14, 15, 16, 17 i 18 czerwca rb. najbardziej się rzuciło w oczy i zredagowane było w sposób najbardziej jasny i przekonujący.
- 2) jaka będzie ilość drobnych ogłoszeń w „Kurjerze Zachodnim” w DNIU 21 CZERWCA (niedziela).

Na zasadzie nadesłanych odpowiedzi administracja „K. Z.” ustali jedno ogłoszenie, które uznane zostało przez przeważającą liczbę Czytelników za odpowiadające wymienionym warunkom: jako najbardziej zwracające uwagę i jako najlepiej zredagowane.

Nagrody: 15, 10 i 5 złotych

otrzymają ci uczestnicy konkursu, którzy wskażą to ogłoszenie, uznane przez większość głoszących za najlepsze. Kolejność uzyskania nagród rozstrzyga stopień trafności przepowiedni, dotyczącej liczby drobnych ogłoszeń w dniu 21 bm.

Termin nadsyłania odpowiedzi do dnia 20 bm. (sobota) włącznie do godz. 15-ej.

Konkurs nasz odbywać się będzie stale co tydzień.

Co tydzień przeto Czytelnicy „Kurjera Zachodniego” mają szanse otrzymania nagrody I — 15 zł, II — 10 zł, III — 5 zł.

UWAGA! Do odpowiedzi załączyć trzeba wycięte drobne ogłoszenie, uznane za najlepsze.

OKAZYJNIE

do sprzedania duży plac z budynkiem mieszkalnym i fabrycznym. Wiadomość: Sosnowiec, tel. 10.74 od godz. 8-ej do 15-tej. 3646

Różne

SIOSTRY

Karmelitanki Dr. J. Sosnowiec, Wiejska 25 — prowadzą Pralnię Chemiczną. 3580

ZAWIADAMIAM

Szanowne Panie Będzina i okolic, że ondulacje trwała wykonuje pierwszorzędnie po 5 zł. Sauczek, Będzin, Małachowskiego 11. —

POSADY i PRACE

POTRZEBNY

subjekt fryzjerski zaraz. Sosnowiec, 8 Maja 21, S. Różycki. 3642

POTRZEBNA

ekspedjentka do sklepu biawatno - galanterijnego. Wiadomość w Administracji. 3639

LETNISKA

LANCKORONA

„Miła” Kulpińskiej, śliczne położenie, wysoko, las, słońce, rozrywy, kuchnia doskonała. Cena od 3.50. 3417

CIECHOCINEK

„JUJLANÓWKA MALUTKA”

Pensjonat D-owej A. Sawickiej. Ceny przystępne. Tel. 54. 3016

WISŁA

pensjonat „Dziechcinka” F. Kossobudzkiej, duże słoneczne pokoje z balkonami, kuchnia pierwszorzędna. 3621

TRUSKAWIEC

pensjonat „Hortensja” D-owej Michalikowej, śliczne pokoje, wykwintne utrzymanie 5 zł. 3647

LETNISKO

dwór Słupia, p. Łapanów, pow. Limanowski, pokoje dwuosobowe, w okolicy przepięknej, gorzystej, cena 4 zł. od osoby. 3649

ZAKŁAD STOLARSKI MEBLOWO-BUDOWLANY

CICHY

miast stolarski
SOSNOWIEC, ul. Piłsudskiego Nr. 52

Wykonuje wszelkie roboty meblowe od najskromniejszych do najwykwintniejszych według najnowszych katalogów krajowych i zagranicznych.

wykonanie pierwszorzędne pod gwarancją

Ceny kryzysowe.

Warunki płatności b. dogodnie.

Częsta okazyjna sprzedaż mebl. 1603

ORAWKA

na Orawie, powiat górski, klimat łagodny widok na Tatry, poleca mieszkania z obfitem łaźnią kąpielową, ciepłą wodą, łaźnią, piwnicą, ogrodem. — Zgłoszenia kierować: Miłczarczyk, Rajcza 598. 3542

WILLA PENSJONAT

w Rajczy do wynajęcia — 17 pokoi umeblowanych, kuchnia restauracyjna, wodociąg, pralnia, piwnica, ogród. — Zgłoszenia kierować: Miłczarczyk, Rajcza 598. 3542

NOWOOTWARTA KUCHNIA

(28.VI.1936) w HUCISKU. Wspaniałe letnisko. Początek na miejscu. 15 minut od stacji kolejowej. Wynajmuje czyste słoneczne pokoje z łaźnią kąpielową, ciepłą wodą, łaźnią, piwnicą, ogrodem. — Zgłoszenia kierować: Miłczarczyk, Rajcza 598. 3542

Nauka i Wychowanie

WPISY

do Prywatnej Szkoły Powszechnej i do Przejazdowej Szkoły Karmelitanek Dz. J. w Sosnowcu, Wiejska 25 przyjmują kancelarja dziennie od godz. 9—12 i od 3—6. 3579

ZGUBIONE DOKUMENTY

KSIĄŻKI

wojskowa wydana przez P. K. U. Czestochowa zgubił Józef Karas. 3632

ZGUBIONO

świadectwo szkolne, wydane przez Szkołę Powszechną Nr. 6. Czestochowa zgubił Józef Karas. 3643

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

Pokost

larby, lakiery, pondzle desenie i najnowsze wzory po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, ul. Mościckiego 15 — (vis a vis kościoła). 2668

REKLAMA

JEST DZWIGNIA

HANDLU!

KINO „ZAGŁĘBIE”

Dzisiaj Epokowy film sowiecki p. t. CENY MIEJSK OD 25 GR.

„W WALCE Z CARATEM” (Miłość Maksyma)

Obraz ten, którego akcja osnuta jest na tle rzeczywistości imperjum rosyjskiego z okresu po roku 1905 ilustruje nam z całym realizmem walkę zakonspirowanych rewolucjonistów z caratem

W rol. gł. M. Tarchanow, B. Czirkow, Wal. Kibardina i St. Kajukow

Nadprogram: Tygodniki Pata. oraz groteska rysunkowa p. t.

„ZACZAROWANY MŁYN”. Początek seansu o godz. 17.00

KINO

„Patace”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Fenomenalna komedia muzyczna o światowym rozgłosie!

Casinode Paris

W roli głównej AL JOLSON

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA

Po 10 wyrazów w każdym kosztują: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 13.00 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy doliczana się po 5 g.

Wiersz milimetryowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admtn. nie odpowiada.

BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIŚCZYCE, księgarnia W. Bągińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń.